

ลาก. ๑๙๗
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม
เวลา ๑๘.๑๐ น.

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
เอกสารที่ ๗๗๕๒ (ส่วน)
วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙/๑๖.๕

ด้านที่สุด
ที่ กค ๐๔๑๕/๔๗๖๖

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กม. ๑๐๔๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕(ลง)/๑๔๓๙๙
ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
 ๓. สรุปคำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี จำนวน ๑๐๐ ขุด

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอรายงานความก้าวหน้าการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ของประเทศไทย มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีโปรดทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕(๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ (กระทรวงการคลัง) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงการคลัง โดยกรมศุลกากร ได้จัดทำรายงานความก้าวหน้าการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ของประเทศไทย ทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบทุก ๖ เดือน ตามที่ระบุเป็นสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน และโลจิสติกส์ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนด และสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรีได้นำทราบเรียนให้ นายกรัฐมนตรีทราบแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามหนังสือในสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรณีข้างต้น สืบเนื่องจากมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้กรมศุลกากร กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดตั้ง National Single Window โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก ให้ความร่วมมือเพื่อร่วมกันผลักดันให้ระบบ NSW สามารถจัดตั้งได้สำเร็จตามเป้าหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องตามนโยบายรัฐบาลเพื่อลดต้นทุนให้กับผู้ประกอบการ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และอำนวยความสะดวกทางด้านการค้าระหว่างประเทศแบบบูรณาการ และประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (Agreement to Establish and Implement the ASEAN Single Window) โดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ร่วมลงนามในความตกลงดังกล่าวเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศไทยมาเลเซีย โดยได้กำหนดแนวโน้มการพัฒนา ASEAN Single Window เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศทั้งการนำเข้า การส่งออก และการเคลื่อนย้ายสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนให้ได้รับความสะดวก รวดเร็วและลดต้นทุน การบริหาร การจัดการ และการใช้ทรัพยากร่างกาย ฯ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา ASEAN Single Window โดย ๖ ชาติในสมาชิกอาเซียน

/ (บรูโน...,

พร้อมรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW และ แต่ยังเหลืออีกเพียง ๓ หน่วยงาน ซึ่งอยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมเปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับ-ส่งข้อมูล/ ประเทศปลายทาง ยังไม่พร้อมรองรับการเชื่อมโยงข้อมูล ได้แก่

(๑) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งพัฒนาระบบใบอนุญาต ส่งหรือพาตคุณตราชย์หรือสตว์ไปกับอากาศยานและสามารถเชื่อมโยงกับระบบ NSW ได้แล้ว ปัจจุบัน มีการลงนาม (MOU) ของ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) กับ สำนักงานประมาณเพื่อสันติ ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และอยู่ระหว่างการแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคเพื่อเปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ

(๒) สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ซึ่งพัฒนาระบบอนุญาต การบินและสามารถเชื่อมโยงกับระบบ NSW ได้แล้ว ปัจจุบันรอความพร้อมของหน่วยงานผู้รับข้อมูล การอนุญาตการบิน ได้แก่ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด และกรมควบคุมการปฏิบัติทางอากาศ

(๓) สถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย ซึ่งพัฒนาระบบใบรับรอง แหล่งกำเนิดสินค้า (Electronic Certificates of Origin : e-C/O) สำหรับส่งไปต่างประเทศและสามารถ เชื่อมโยงกับระบบ NSW ได้แล้ว ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการเจรจากับสำนักงาน เศรษฐกิจและวัฒนธรรมไทย เป็นอยู่ระหว่างการประสานงานเพื่อหารือและกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านเทคนิคและการลงนามความเข้าใจร่วม (MOU) ในการส่งข้อมูลระหว่างกัน

๑.๒.๓ การปรับลดขั้นตอนเอกสารและระยะเวลาในการขอ/ออกใบรับรอง ในอุตสาหกรรมต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก และโลจิสติกส์ ซึ่งจะทำให้ ภาคเอกชนสามารถลดต้นทุนในกระบวนการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ได้อย่างแท้จริง รวมถึงเพิ่มขีด ความสามารถทางด้านการค้ากับต่างประเทศ ทำให้สินค้าและบริการมีต้นทุนถูกคล่อง มูลค่าการค้าระหว่าง ประเทศขยายตัวและก่อให้เกิดการลงทุน การจ้างงาน ส่งผลให้ประเทศไทยมีการเติบโตทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศไทย (กบส.) ได้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อปรับลดขั้นตอนกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐรายสินค้ายุทธศาสตร์ (น้ำตาล ข้าว ยางพารา สินค้าแฟชั่น และวัตถุอันตราย) ซึ่งมีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อติดตาม ความก้าวหน้ากระบวนการปรับลดขั้นตอนของสินค้าแต่ละชนิดอย่างต่อเนื่อง เพื่อหาข้อสรุปในกระบวนการ ปรับลดขั้นตอนและรายงานต่อ กบส. ต่อไป

๑.๒.๔ การพัฒนาโครงการนำร่อง ASEAN Single Window (ASW) เมื่อเดือน มีนาคม ๒๕๕๘ สำนักงานเลขานุการอาเซียน และผู้ให้ทุนพัฒนาโครงการนำร่อง ASW (ASW ASEAN Connectivity through Trade and Investment : ACTI) ได้ดำเนินการจัดจ้าง บริษัท Axway, Pte จำกัด จากประเทศไทยสิงคโปร์ เป็นผู้รับผิดชอบพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล ATIGA FORM D ระหว่างประเทศไทยและอาเซียน โดยมีประเทศไทยที่เข้าร่วมนำร่องทดสอบเชื่อมโยงข้อมูล ATIGA FORM D จำนวน ๕ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ซึ่งการทดสอบได้แล้วเสร็จ ในเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ทั้งนี้ สมาชิก ASEAN แต่ละประเทศมีความพร้อมของระบบ NSW สำหรับรองรับ การเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ ASW ที่แตกต่างกัน ซึ่งในส่วนของประเทศไทย กรมศุลกากรได้จัดตั้ง NSW เพื่อบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศไทย กับ จุดเดียว เรียบร้อยแล้ว

สำหรับการรับใช้งานจริง ASW ในการเชื่อมโยงข้อมูล ATIGA FORM D คาดว่าไม่เกินเดือนเมษายน ๒๕๕๘ โดยในระหว่างการใช้งานจริง ๑๒ เดือนแรก ผู้ให้ทุนฯ จะสนับสนุน ด้านค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงระบบเพิ่มเติม อาจรวมถึงการพัฒนาเอกสารเพื่อการแลกเปลี่ยนระหว่างภาค ธุรกิจด้วยกัน (B2B) และระหว่างภาครัฐกับหน่วยงานภาครัฐ (B2G) เช่น เอกสารยืนยันการจองระหว่างเรือ

/ เอกสาร...

เอกสารยืนยันการรับบรรทุก และเอกสารรับรองสุขอนามัยพืชและสัตว์ เป็นต้น และหลังจากนั้นประเทศสมาชิกอาจเขียนต้องออกทุนในการพัฒนาและใช้งาน ASW ร่วมกันต่อไป

๑.๒.๕ ปัญหา/อุปสรรค

(๑) ขาดความชัดเจนของหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำกับ ดูแล ระบบ NSW และการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการระบบ NSW อย่างยั่งยืน เพื่อให้การบูรณาการการเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐและภาคธุรกิจ รวมถึงโลจิสติกส์ของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) การให้บริการของหน่วยงานภาครัฐในขั้นตอนการออกใบอนุญาต/ใบรับรองยังมีหลายขั้นตอนและใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากพอสมควรในการที่จะได้มาซึ่งใบอนุญาต/ใบรับรอง ทำให้ภาคเอกชนไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วเท่าที่ควร โดยปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินการซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย

(๓) หน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ยังไม่มีงบประมาณหรือยังไม่ได้จัดทำโครงการของบประมาณสำหรับการพัฒนาระบบที่เพิ่มเติมของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้การให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสารอย่างปลอดภัยผ่านระบบ NSW ที่ครบถ้วนสมบูรณ์

(๔) กฎหมาย/ระเบียบของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้า ส่งสินค้าออก ยังไม่รองรับการทำธุกรรมสำหรับนำเข้า ส่งออก โลจิสติกส์ ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW แบบไร้เอกสารอย่างปลอดภัย.

(๕) หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรไม่เพียงพอในการกำกับดูแลและพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW ทั้งในรูปแบบ G2G/B2G

๑.๒.๖ ข้อเสนอแนะ

(๑) ผลักดันให้มีองค์กรมาทำหน้าที่บริหารจัดการระบบ NSW ซึ่งตามที่คณะกรรมการตีมติรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศไทย (กบส.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่องแนวทางการขับเคลื่อนระบบ NSW เพื่อยกระดับการอำนวยความสะดวกด้านความสะดวกของการค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Trade Facilitation) โดยมีมิติของหมายให้เลขานุการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ประสานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ให้จัดทำข้อเสนอต้านหน่วยงานที่เหมาะสมสู่ในการบริหารจัดการและพัฒนาระบบ NSW (NSW Operation Center/PMO) พร้อมจัดทำข้อเสนอรูปแบบบริหารจัดการธุรกิจ (Business Model) ของระบบ NSW ที่เหมาะสมกับประเทศไทย

(๒) ควรเร่งรัดให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ดำเนินการปรับปรุงกระบวนการออกใบอนุญาต/ใบรับรอง เพื่อลดขั้นตอน เอกสาร ระยะเวลา ของการทำงานดังกล่าว โดยใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW แบบครบวงจร

(๓) ผลักดันให้สำนักงบประมาณ สนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาระบบการให้บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบ NSW ระหว่างภาครัฐกับภาคธุรกิจ (B2G) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศไทยแบบ G2G (ถ้ามี)

(๔) รัฐบาลควรเร่งรัดให้หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำเข้า ส่งสินค้าออก ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบให้รองรับการทำธุกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร

(๕) ผลักดันให้คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) จัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการพัฒนาเพิ่มเติมให้เพียงพอตามอัตราที่แต่ละหน่วยงานขอไว้เป็นอย่างน้อย เพื่อเร่งขับเคลื่อนการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และการปรับลดขั้นตอนกระบวนการ เพื่ออำนวยความสะดวก...

ความสัมภានให้กับภาคเอกชนในการขอใบอนุญาต/ปรับปรุงจากหน่วยงานภาครัฐ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การพัฒนาระบบ NSW เป็นการดำเนินการตามความตกลงของอาเซียนตาม Agreement to Establish and Implement the ASEAN Single Window ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการนำเข้า ส่งออก และโลจิสติกส์ และนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และสอดคล้องกับมติคณะกรรมการความสงบแห่งชาติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ได้เห็นชอบในหลักการให้สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) ดำเนินโครงการบูรณาการงานบริการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้ภาครัฐสามารถให้บริการประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนได้อย่างเป็นธรรม จุดเดียว มีช่องทางการบริการที่สะดวกรวดเร็วและทันสมัย เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความโปร่งใสรวมทั้งบ้องกันการทุจริตคอร์รัปชันของภาครัฐ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องเร่งรัดพัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานแบบบูรณาการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และเพื่อให้คนรัฐมุ่งเน้นริหาราบรายงานความก้าวหน้าการพัฒนาระบบ National Single Window และความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ของประเทศไทย ตามที่นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาสั่งการไว้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นสมควรนำเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อรับทราบความก้าวหน้าการพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ของประเทศไทย ณ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘ จึงเรียนมาเพื่อโปรดน้ำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิสันต์ ตันติวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
โทรศัพท์. ๐-๒๖๖๗-๗๐๐๐ ต่อ ๔๘๖๒
โทรสาร ๐-๒๖๖๗-๖๙๑๖